

Pr Merle Pussak
Kose Vallavalitsus

30.03.2020 nr 7-15/19/5857-5

Seisukoht piirangute seadmisest
valla üldplaneeringuga

Austatud proua Pussak

Pöördusite 09.03.2020 kirjaga nr 7-1.2/393 Keskkonnaameti, Maa-ameti, Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Rahandusministeeriumi poole seisukoha küsimiseks piirangute seadmise võimalusest valla üldplaneeringuga. Maa-amet on edastanud oma 19.03.2020 vastuskirja nr 6-3/20/3562-2 teadmiseks ka Keskkonnaministeeriumile.

Kuna viitate pöördumises keskkonnaministri 13.02.2020 kirjale nr 15-3/20/166-2, siis soovime täiendavalt omalt poolt välja tuua järgmist. Kõnealuse kirja punktis 3 selgitasime Kose kogukonna esindajatele kohaliku maa- ja metsakasutuse planeerimist üldplaneeringute (edaspidi *ÜP*) planeerimisprotsessis. Keskkonnaministri kiri toob välja, et maa- ja metsakasutus pannakse paika planeerimisprotsessis, antud juhul Kose valla üldplaneeringus, kaasates planeerimiseseaduse (edaspidi *PlanS*) § 9 ja § 76 järgides asjasse puutuvaid osapooli. Ettepanekute tegemine *ÜP*-desse on igati asjakohane ja õiguspärane osa planeerimisest. Planeerimise põhimõte on vastavalt *PlanS*-ile luua eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlike väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ja säilitamiseks ning esteetilise miljöö arenguks, säilitades olemasolevaid väärtusi. Planeerimisprotsessis peab selle korraldaja tasakaalustama erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaluma neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimima need planeeringulahendusse. Kordame üle, et miljööväärtuslike metsade säilitamise ja metsakoridoride jätmise jaoks on parim lahendus kohaliku omavalitsuse üldplaneering, kus on võimalik seada ka kitsendusi metsamajanduslikele tegevustele või võtta teatud alad kohalikul tasandil kaitse alla.

ÜP üks eesmärke on määratleda rohevõrgustike toimimist tagavad kasutustingimused. Rohevõrgustik koosneb tugialadest ja neid ühendavatest koridoridest, peab tagama eri tüüpi ökosüsteemide (looduslike ja poollooduslike) ja maastike säilimise ning tasakaalustama asustuse ja majandustegevuse mõjusid. Keskkonnaagentuuri tellitud rohevõrgustiku planeerimisjuhendis https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/rohevõrgustiku-planeerimisjuhend_20-04-18.pdf on välja toodud rohevõrgustiku olulisemad ülesanded, mida planeerimisel arvestada: elurikkuse kaitse ja säilimine, kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, puhkealade pakkumine. Planeerimisprotsessi käigus tulebki analüüsida, millised tingimused tuleb planeeringus seada, et tagada rohevõrgustiku toimimine. Keskkonnaministeerium leiab, et

planeerimisprotsessis peab rohevõrgustikule tingimuste seadmisel lähtuma sellest, milline on erinevate ruumielementide ülesanne rohevõrgustiku konkreetsetes kohtades ja sõltuvalt olukorrast. Arvestamist vajab seejuures laiem maakasutuse intensiivsus (majandustegevus, asustus) planeerimisalal ja selle teadolevad trendid, samuti see, kas senised rohevõrgustikule seatud tingimused on võimaldanud rohevõrgustikule toimida.

Juhime ka tähelepanu, et ei nõustu Kose Vallavalitsuse seisukohaga (viidatud Kose valla kogukonna ühispöördumise esindaja 03.01.2020 kirja „Täiendavad ettepanekud Kose valla üldplaneeringule ja strateegilise keskkonnamõju hindamise aruandele“ punktis 1), mille kohaselt *ÜP-ga langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmisega kaasneb vajadus alade eest õiglase ja kohese tasu maksmiseks kinnisasja omanikule vastavalt kinnisasja avalikes huvides omandamise seadusele (§ 4 lg 3).* Meie hinnangul ei ole siinkohal tingimata omandamiskohustusele viitamine õige, kuna see sõltub piirangute ulatusest ja proportsionaalsusest rohevõrgustike kaitsevajaduste ning majandamisvõimaluste vahel. Konkreetsed juhtumid ja tingimused tuleb üldplaneeringus seada ning menetlusprotsessis läbi rääkida. Märgime analoogia põhjal looduskaitsete piirangutega, et PS §-st 32 ei tulene kohustust mõõdukate looduskaitsete piirangute talumise hüvitamiseks ega kohese ja õiglase hüvitise eest omandamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Rene Kokk
Minister

Teadmiseks: Rahandusministeerium, Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus,
Keskkonnaamet

Piret Palm, 626 0730
piret.palm@envir.ee

Merit Otsus, 626 2903
merit.otsus@envir.ee

Kris Heinsoo, 626 2878
kris.heinsoo@envir.ee

Karli Ligi, 626 0749
karli.ligi@envir.ee